

Sygn. akt : VU 460/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 lipca 2013 roku

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Regina Stępień

Protokolant: Justyna Alfawicka

po rozpoznaniu w dniu 10 lipca 2013 r. w Legnicy

sprawy z wniosku L. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o emeryturę

na skutek odwołania L. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 20 lutego 2013 roku

znak (...)

oddala odwołanie.

Sygn. akt VU 460/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 20 lutego 2013 r. w sprawie (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych odmówił wnioskodawcy L. S. prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu wykonywania pracy w warunkach szczególnych.

W uzasadnieniu decyzji organ emerytalny wskazał, że wnioskodawca nie spełnia warunków do uzyskania przedmiotowego świadczenia. Wprawdzie w dacie złożenia wniosku o przyznanie emerytury osiągnął stosowny wiek emerytalny, udowodnił ponad 25 letni okres składkowy i nieskładkowy, nie był członkiem otwartego funduszu emerytalnego, to jednak zdaniem organu emerytalnego na dzień 01 stycznia 1999 r. udowodnił 6 lat, 11 miesięcy i 9 dni okresu pracy w warunkach szczególnych, o którym mowa § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudniony w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wobec wymaganych 15 lat. Zakład Ubezpieczeń nie uwzględnił wnioskodawcy do pracy w warunkach szczególnych okresu zatrudnienia:

- w Hucie (...) w W. od 12 września 1972 r. do 15 sierpnia 1973 r. oraz od 09 września 1975 r. do 14 listopada 1975 r., gdyż w świadectwie wykonywania pracy w warunkach szczególnych wskazano, iż L. S. wykonywał pracę na różnych stanowiskach;

- w Przedsiębiorstwie (...) od 01 stycznia 1983 r. do 06 stycznia 1991 r. ponieważ za wskazany okres nie legitymował się świadectwem wykonywania pracy w warunkach szczególnych.

Od powyższej decyzji odwołanie złożył wnioskodawca L. S. domagając się jej zmiany poprzez przyznanie mu prawa do emerytury. W uzasadnieniu środka zaskarżenia domagał się zaliczenia do stażu pracy warunkach szczególnych okresu zatrudnienia w Hucie (...) argumentując, iż w tym okresie stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace w warunkach szczególnych, zatrudnienie zostało zaś przerwane koniecznością odbycia zasadniczej służby wojskowej. Wywodził ponadto, iż w okresie od 01 stycznia 1983 r. do 06 stycznia 1991 r. pracował jako kierowca samochodu ciężarowego, jednak nie uzyskał świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych z uwagi na fakt, iż Przedsiębiorstwie (...) zostało zlikwidowane.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o jego oddalenie, uzasadniając swoje stanowisko jak w zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca L. S., urodzony w dniu (...), w dniu (...) ukończył 60 lat. Na dzień 01 stycznia 1999 r. udowodnił 25 lat, 10 miesięcy i 9 dni okresów składkowych i nieskładkowych, a w tym 6 lat, 11 miesięcy i 9 dni stażu pracy w warunkach szczególnych. Na dzień złożenia wniosku o przyznanie emerytury, tj. na dzień 15 stycznia 2013 r. nie był członkiem otwartego funduszu emerytalnego. W okresie od 16 sierpnia 1973 r. do 02 sierpnia 1975 r. odbywał zasadniczą służbę wojskową.

/bezsporne/

Wnioskodawca L. S. był zatrudniony na stałe i w pełnym wymiarze czasu pracy w Hucie (...) w W., gdzie w okresie od 12 września 1972 r. do 15 sierpnia 1973 r. pracował na stanowisku zalewacz form, zaś od 09 września 1975 r. do 14 listopada 1975 r. jako wybijacz form.

W Hucie (...) wykonywano odlewy żeliwne. Formy zalewano żeliwem po południu, zaś wybijano w nocy. Przy zalewaniu panowała wysoka temperatura, zaś podczas wybijania form wzrastał poziom zapylenia. W angażach L. S. wskazywano dwa stanowiska pracy, gdyż pracował on w systemie dwuzmianowym zarówno przy zalewaniu, jak i wybijaniu form.

Dowód: - wyjaśnienia wnioskodawcy: 00:24:57-00:35:09;

- akta ubezpieczeniowe: świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych, 5; świadectwo pracy, k. 9.

W okresie od 01 stycznia 1983 r. do 06 stycznia 1991 r. L. S. był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) na stanowisku kierowcy autobusu. Wnioskodawca przebywał na urloпах bezpłatnych:

- od 16 sierpnia 1988 r. do 22 października 1988 r.;

- od 12 września 1989 r. do 10 listopada 1989 r.;

- 28 sierpnia 1990 r. do 30 września 1990 r.

Wnioskodawca pracował w pełnym wymiarze czasu pracy jako kierowca samochodu ciężarowego J.o ładowności 8 ton. Przy użyciu pojazdu i dołączonej do niego przyczepy o ładowności 8 ton transportował kamienie, wyroby betonowe oraz drewniane pale. Zdarzało się, że wnioskodawca pracował w godzinach nadliczbowych. W zimie transportował materiały do wykonywania remontów w pobliżu rzek. Na polecenie pracodawcy świadczył również usługi transportowe na rzecz innych firm, tj. Huty oraz Fabryki (...). Zdarzało się, że musiał rozładowywać przewożone materiały lub naprawić pojazd.

Dowód: - wyjaśnienia wnioskodawcy: 00:24:57-00:35:09;

- zeznania świadka S.: 00:03:33-00:11:39;

- zeznania świadka W. K.: 00:11:54-00:19:03;

- zeznania świadka J. W.: 00:19:18-00:24:50;

- akta ubezpieczeniowe: świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych, 6;

W dniu 15 stycznia 2013 r. L. S. złożył wniosek o przyznanie mu prawa do emerytury z tytułu wykonywania pracy w warunkach szczególnych.

/bezsporne/

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie wnioskodawcy L. S. nie zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią przepisu art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32 wskazanej ustawy, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 65 lat - dla mężczyzn oraz okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27 tj. 25 lat dla mężczyzn. Emerytura, o której mowa, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Zgodnie zaś z dyspozycją art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ubezpieczonym urodzonym przed dniem 01 stycznia 1949 r., będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1.

Wiek emerytalny, o którym mowa we wskazanym artykule, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom zatrudnionym w szczególnych warunkach przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych, tj. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43 z późn. zm.). Z dyspozycji § 4 ust. 1 cytowanego rozporządzenia wynika, że pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn, ma okres zatrudnienia 25 lat, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Przy czym, zgodnie z § 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Okresy, o których mowa powyżej, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy. Zgodnie z § 22 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 października 2011 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno – rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń istnieje możliwość udowodnienia zeznaniami świadków okresu składkowego, od którego zależy prawo lub wysokość świadczenia w przypadku braku odmiennych regulacji ustawowych w tym przedmiocie. Dowód ten dopuszcza się pod warunkiem złożenia przez zainteresowanego oświadczenia w formie pisemnej lub ustnej do protokołu, że nie może on przedłożyć odpowiedniego dokumentu potwierdzającego ten okres.

Na gruncie niniejszej sprawy bezspornym było, iż w dacie złożenia wniosku o przyznanie prawa do emerytury wnioskodawca ukończył 60 lat i nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego, zaś na dzień 01 stycznia 1999 r. udowodnił wymagane okresy składkowe i nieskładkowe w wymiarze 25 lat, 10 miesięcy i 9 dni.

Sporną kwestią wymagającą ustalenia Sądu było natomiast to, czy wnioskodawca posiadał staż 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Organ rentowy argumentował bowiem, iż ubezpieczony udowodnił 6 lat, 11 miesięcy i 9 dni stażu pracy w warunkach szczególnych. L. S. wywodził natomiast, iż w spornych okresach wykonywał prace zalewacza i wybijacza form oraz kierowcy pojazdu ciężarowego o masie przekraczającej 3,5 tony, a więc prace, o której mowa w wykazie A stanowiącym załącznik do rozporządzenia z dnia 07 lutego 1983 r.

W pierwszej kolejności należało zauważyć, iż uwzględnieniu do stażu pracy w warunkach szczególnych nie podlegał okres odbywania przez wnioskodawcę zasadniczej służby wojskowej od 16 sierpnia 1973 r. do 02 sierpnia 1975 r. (rok, 5 miesięcy i 18 dni).

Jak wynika z art. 32 ust. 3 pkt 6 ustawy o emerytalnej, za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się, między innymi, żołnierzy zawodowych. Wprawdzie reguła ta bezpośrednio nie odnosi się do żołnierzy, którzy odbyli czynną służbę wojskową, ale nie jest ona prawnie obojętna przy dokonywaniu wykładni przepisów regulujących szczególne uprawnienia pracowników, którzy spełnili publicznoprawny obowiązek zasadniczej służby wojskowej pod rządą przepisów ustawy z dnia 21 listopada 1967 roku o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 44, poz. 220 z późn. zm.). Zgodnie z art. 124 ust. 1 tej ustawy, zakład pracy, który zatrudniał pracownika w chwili powołania do czynnej służby wojskowej, obowiązany był go zatrudnić na poprzednio zajmowanym stanowisku lub stanowisku równorzędnym pod względem rodzaju pracy oraz nie niżej opłacanym, jeżeli pracownik najpóźniej w ciągu 30 dni od dnia zwolnienia z zasadniczej służby wojskowej zgłosił swój powrót do pracy. Dopiero niezachowanie tego terminu powodowało rozwiązanie stosunku pracy z mocy prawa, chyba że nastąpiło z przyczyn od pracownika niezależnych (ust. 2). Zgodnie z wyraźnym brzmieniem art. 125 tej ustawy, pracownikowi, który zgłosił się do pracy w terminie określonym w art. 124 ust. 1 zalicza się okres odbytej służby wojskowej do okresu zatrudnienia w zakresie wszelkich uprawnień uzależnionych od ilości lat pracy, między innymi, w szczególnych warunkach, od których zależy nabycie tych uprawnień. Jak wynika natomiast z dokumentów zgromadzonych w aktach emerytalnych wnioskodawcy, odbywał on zasadniczą służbę wojskową do 02 sierpnia 1975 r. Do pracy w Hucie (...) powrócił natomiast w dniu 09 września 1975 r. co jasno wynika z treści świadectwa pracy, a zatem z przekroczeniem terminu, o którym mowa w art. 125 ustawy o powszechnym obowiązku obrony.

Na gruncie niniejszej sprawy, Sąd pominął rozważania w kwestii oceny okresu zatrudnienia wnioskodawcy w Hucie (...)w W.od 12 września 1972 r. do 15 sierpnia 1973 r. oraz od 09 września 1975 r. do 14 listopada 1975 r. oraz w Przedsiębiorstwie (...)od 01 stycznia 1983 r. do 06 stycznia 1991 r. Istotne jest bowiem, iż łączna długość tych okresów (po odliczeniu okresów urlopu bezpłatnego) przy uwzględnieniu okresu 6 lat, 11 miesięcy i 9 dni, który został zakwalifikowany przez organ rentowy do stażu pracy w warunkach szczególnych wynosi 14 lat, 8 miesięcy i 18 dni. Okres ten jest natomiast niewystarczający do przyznania spornego świadczenia.

Mając powyższe na uwadze, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie L. S. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 20 lutego 2013 r.